

Riżultati tal-Konsultazzjoni Pubblika dwar id-Drittijiet taċ-Ċittadinanza tal-UE 2020

SKEDA INFORMATTIVA

15 ta' Diċembru 2020

Il-Kummissjoni organizzat konsultazzjoni pubblika dwar id-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE bejn Lulju u Ottubru 2020, li flimkien mal-Ewrobarometru dwar iċ-Ċittadinanza u d-Demokrazija tal-UE, tinforma r-Rapport dwar iċ-Ċittadinanza tal-2020. Il-konsultazzjoni rċeviet 343 tweġiba minn 26 Stat Membru tal-UE u mir-Renju Unit¹. Barra minn hekk, tressqu 23 dokument ta' pożizzjoni mill-partijiet ikkonċernati, l-aktar mis-soċjetà civili. Bħala tali, ir-riżultati miġbura fil-qosor hawn taht ma jistgħux jiġu ġeneralizzati għall-popolazzjoni tal-UE iżda pjuttost iservu biex jiksbu għarfien fil-fond. Il-kontribuzzjonijiet kollha ġew analizzati biex juru kif id-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE huma mifhuma, eżerċitati u esperjenzati fil-prattika. Din l-iskeda informattiva tenfasizza s-sejbiet ewlenin, li jstgħu jiġu esplorati aktar fir-Rapport dwar il-Konsultazzjoni Pubblika tal-2020 dwar id-Drittijiet taċ-Ċittadinanza tal-UE.

L-eżerċitar tad-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE

Sabiex jeżerċitaw id-drittijiet, iċ-ċittadini jeħtieġ li jkunu jafu bl-eżistenza tagħhom. Aktar minn 60 %, 167 minn dawk li wiegħbu, ħasbu li mhux qed isir biżżejjed biex iċ-ċittadini tal-UE jiġu infurmati dwar id-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE tagħhom. Xi siti web ta' informazzjoni, bħal "Europa", huma magħrufa sew, iżda b'mod ġenerali dawk li wiegħbu ħasbu li kien hemm wisq siti web individwali u li kien hemm bżonn ta' konsolidazzjoni.

Aktar minn 75 %, 202 minn dawk li wiegħbu, jsibuha utli jekk ikunu jistgħu jikkuntattjaw awtorità apposta fuq livell nazzjonali biex tgħinjom jeżerċitaw id-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE tagħhom.

Meta ġew mistoqsija x'jillimita l-aċċess taċ-ċittadini għad-drittijiet taċ-ċittadinanza Ewropea tagħhom, dawk li wiegħbu rreferew għad-distakk diġitali, għal nuqqas ta' siti web b'informazzjoni simplifikata u għal edukazzjoni civika insuffiċjenti fl-iskejjel madwar l-UE.

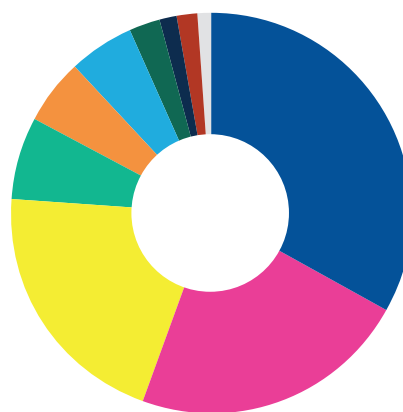
Is-Civil Society Europe tissuġġerixxi li l-informazzjoni "għandha tkun disponibbli fl-iskejjel, fl-aġenziji tax-xogħol u dawk relatati max-xogħol, fil-kura tas-saħħa, fl-aġenziji tal-ivvjaġġar, u permezz ta' assoċjazzjonijiet li jipprovdu servizzi liċ-ċittadini, jew fejn isiru attivitajiet edukattivi, rikreattivi u sportivi, eċċ. sabiex jintlaħaq massimu ta' nies fejn ikunu".

Id-dritt ta' moviment liberu fl-UE

Id-dritt ta' moviment liberu huwa fost il-prinċipji ewlenin li fuqhom huwa bbażat is-Suq Uniku tal-UE. Kull ċittadin tal-UE li jivvjaġġa lejn pajjiż ieħor tal-UE jeżerċita dan id-dritt fundamentali taċ-ċittadinanza tal-UE.

Il-biċċa l-kbira ta' dawk li wiegħbu rrapportaw li r-raġunijiet ewlenin tagħhom għall-ivvjaġġar fl-UE kienu l-vaganzi, segwiti minn ivvjaġġar fuq xogħol u biex iżuru ħbieb u familji.

43 minn dawk li wiegħbu rrapportaw li esperjenzaw xi forma ta' diskriminazzjoni meta eżerċitaw id-dritt ta' moviment liberu.

Illustrazzjoni 1 – L-iskop tal-ivvjaġġar fl-UE
(numru totali ta' dawk li wiegħbu;
diversi possibbiltajiet ta' tweġibiet)

- Vaganzi (182)
- Raġunijiet relatati max-xogħol (123)
- Żjarat lill-familja u lill-ħbieb (113)
- Għax-xiri (36)
- Avvenimenti sportivi jew kulturali (30)
- Skola jew studju (28)
- Taħriġ (14)
- Volontarjat (8)
- Kura medika (8)
- Oħrajn (6)

Sors: Stharriġ tal-UE, Konsultazzjoni pubblika dwar id-Drittijiet taċ-Ċittadinanza tal-UE 2020. Nota: Numru ta' osservazzjonijiet: 240

¹ It-tweġibiet tar-Renju Unit ġew analizzati separatament.

Id-dritt ta' residenza fi Stat Membru ieħor

“Nixtieq li kelli informazzjoni eżatta dwar għal kemm żmien nista' nirreġistra [fil-pajjiż] mingħajr ma nirreġistra, fejn nirreġistra, u speċjalment informazzjoni aktar ċara dwar l-aċċess għas-saħħa.”

Kwotazzjoni minn
ċittadin tal-UE

28

minn dawk li wiegħbu jgħidu li kienu ffaċċjaw xi forma ta' diskriminazzjoni bbażata fuq in-nazzjonalità tagħhom meta kienu qed jgħixu fi Stat Membru ieħor.

Sogġetti għal ċerti kundizzjonijiet, iċ-ċittadini tal-UE għandhom id-dritt li jirrisjedu fi Stat Membru tal-UE li mhux il-pajjiż tan-nazzjonalità tagħhom. Nofs dawk li wiegħbu, fil-passat għexu f'pajjiż ieħor tal-UE għal aktar minn tliet xhur.

Il-maġġoranza ta' dawk li wiegħbu indikaw li għexu fi Stat Membru ieħor għax-xogħol u għall-edukazzjoni/taħriġ u l-volontarjat.

Qabel ma wiegħed jiċċaqtaq lejn Stat Membru ieħor, il-kuntatti personali, l-informazzjoni online u l-helpdesks fil-pajjiż tat-tluq tqiesu bħala l-aktar sorsi ta' informazzjoni komuni u utli.

Iċ-ċittadini tal-UE ta' spiss ikunu jixtiequ li kienu infurmati aħjar dwar kwistjonijiet bħall-benefiċċji soċjali, l-assigurazzjoni tas-saħħa u r-reġistrazzjoni tar-residenza qabel ma ċċaqtaq. Illustrazzjoni 2 telenka l-miżuri ta' appoġġ li iċ-ċittadini mobbli tal-UE jemmnu li jkunu ta' għajjnuna kbira.

28 jgħidu li kienu ffaċċjaw xi forma ta' diskriminazzjoni bbażata fuq in-nazzjonalità tagħhom meta kienu qed jgħixu fi Stat Membru ieħor. Dan kien jinkludi interazzjonijiet mal-banek, mal-awtoritajiet u ma' sidien il-kera li skont dawk li wiegħbu kienu qed jitrattawhom b'mod differenti miċ-ċittadini ta' dak il-pajjiż.

Illustrazzjoni 2 – Miżuri ta' appoġġ u l-utilità tagħhom biex wiegħed jiċċaqtaq lejn pajjiż ieħor tal-UE (numbru ta' dawk li wiegħbu li jew irrispondew “Ta' għajjnuna kbira” jew “Ta' għajjnuna”)

Miżuri ta' appoġġ	Sabu “ta' għajjnuna kbira” jew “ta' għajjnuna” minn dawk li wiegħbu li:	
	Għexu f'pajjiż ieħor tal-UE għal mill-inqas tliet xhur fil-passat (135 minn dawk li wiegħbu)	Ma għexux f'pajjiż ieħor tal-UE għal mill-inqas tliet xhur fil-passat (136 minn dawk li wiegħbu)
1. Sessjoni ta' merħba organizzata fuq livell lokali jew komunitarju	99	108
2. Diskussjonijiet madwar mejda, workshops dwar kompiti u ħiliet speċifiċi	94	111
3. Avvenimenti soċjali mal-persuni lokali jew ċittadini mobbli oħra tal-UE biex jaqsmu l-esperjenzi	103	98
4. Pjattaforma online għar-riċeviment u l-iskambju ta' informazzjoni	118	120
5. Sit web nazzjonali li jispjega d-drittijiet taċ-ċittadini mobbli tal-UE f'kuntest nazzjonali	111	114
6. Sistema ta' identifikazzjoni online mal-UE kollha għal finijiet ta' Gvern elettroniku	103	102
7. Korsijiet tal-lingwa	117	115
8. Oħrajn	12	10

Sors: Stharrig tal-UE, Konsultazzjoni pubblika dwar id-Drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE 2020.

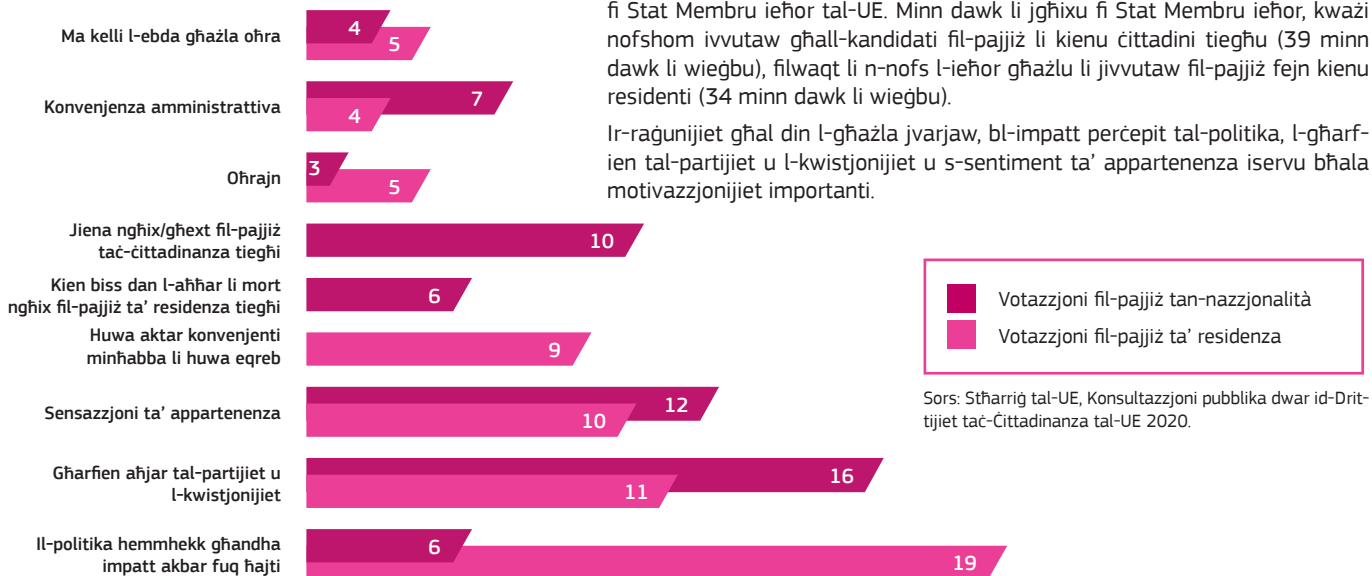
Barra minn hekk, dawk li wiegħbu enfasizzaw il-potenzjal għal:

- Sistema ta' identifikazzjoni online mal-UE kollha għal finijiet ta' Gvern elettroniku
- Siti web fil-livell tal-pajjiż li jispjegaw id-drittijiet tagħhom

Id-dritt tal-vot u li wieħed joħroġ bħala kandidat

Iċ-ċittadini mobbli tal-UE għandhom id-dritt li jivvutaw u joħroġu bħala kandidati fl-elezzjonijiet parlamentari Ewropej fil-pajjiż ta' residenza tagħhom bl-istess kundizzjonijiet bħaċ-ċittadini lokali. Ċittadini mobbli tal-UE jistgħu wkoll jivvutaw u joħroġu bħala kandidati fl-elezzjonijiet lokali fl-Istat Membru li jirrisjedu fih.

Illustrazzjoni 3 – raġunijiet għall-votazzjoni fil-pajjiż ta' residenza vs fil-pajjiż ta' ċittadinanza (numru ta' dawk li wieġbu)

85 % ta' dawk li wieġbu vvutaw fl-aħħar elezzjonijiet parlamentari Ewropej fl-2019. Kważi 70 % minnhom għexu fil-pajjiż ta' oriġini tagħhom u terz għexu fi Stat Membru ieħor tal-UE. Minn dawk li jgħixu fi Stat Membru ieħor, kważi nofshom ivvutaw għall-kandidati fil-pajjiż li kienu ċittadini tiegħu (39 minn dawk li wieġbu), filwaqt li n-nofs l-ieħor għażlu li jivvutaw fil-pajjiż fejn kienu residenti (34 minn dawk li wieġbu).

Ir-raġunijiet għal din l-għażla jvarjaw, bl-impatt perċepit tal-politika, l-għarfien tal-partijiet u l-kwistjonijiet u s-sentiment ta' appartenenza iservu bħala motivazzjonijiet importanti.

Il-votazzjoni elettronika jew online tqieset konvenjenti u aktar faċli biex tiġi aċċessata miċ-ċittadini barra minn pajjiżhom. Madankollu, il-frodi potenzjali, il-manipulazzjoni tal-voti u ċ-ċiberattakki kienu fost it-tħassib ewlieni ta' dawk li wieġbu (magħżula minn 173 u 161 minn dawk li wieġbu). Madankollu, għal 120 (46 % ta' dawk li wieġbu), il-benefiċċji tal-votazzjoni elettronika jew online xorta jisbqu r-riskji, filwaqt li 86 hassew l-oppożizzjoni.

Aktar minn nofs dawk li wieġbu appoġġaw il-votazzjoni bil-posta. Għal dawk li ma tawx appoġġ, il-biża' kienet tinkludi l-frodi u l-manipulazzjoni u n-nuqqas ta' fiduċja fil-funzjonament korrett tas-servizzi postali. Hemm differenzi bejn l-Istati Membri, b'livelli oġġettivi ta' approvazzjoni f'pajjiżi fejn il-votazzjoni postali diġà hija eżerċitata f'kull livell tas-sistema elettoral.

Id-dritt għall-protezzjoni konsulari

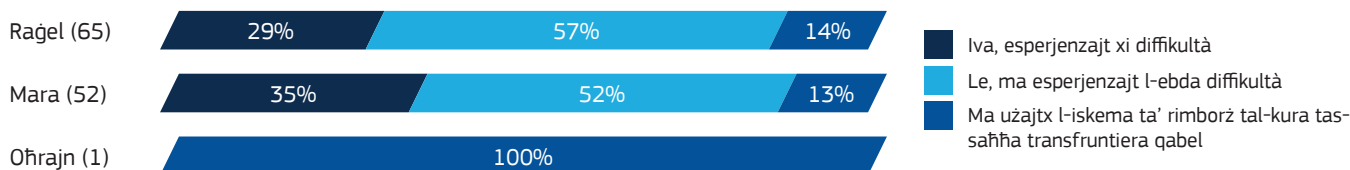
Bħala parti mid-drittijiet ta' ċittadinanza tal-UE tagħhom, iċ-ċittadini tal-UE huma intitolati li jfittxu għajjnuna mill-ambaxxata jew mill-konsolat ta' kwalunkwe Stat Membru ieħor tal-UE, jekk isibu ruħhom f'sitwazzjoni fejn ikunu jeħtieġu assistenza barra mill-UE, f'każ li l-ebda ambaxxata jew konsolat mill-Istat Membru tagħhom stess ma jkun effettivament f'pożizzjoni li jgħin.

Kważi kwart minn dawk li wieġbu vvaġġaw lejn pajjiż barra mill-UE fejn il-pajjiż ta' nazzjonalità tagħhom ma jkollux ambaxxata jew konsolat. Minn dawn l-24 %, 13 % użaw id-dritt tagħhom għall-protezzjoni konsulari l-aktar minhabba telf ta' dokumenti tal-ivvaġġar. B'mod ġenerali, dawk li wieġbu hassew li dan l-appoġġ jista' jiġi żviluppat u promoss aktar. Dawk li wieġbu indikaw li d-delegazzjonijiet tal-UE għandhom jgħidli aktar attiv fl-għajjnuna li iċ-ċittadini tal-UE mhux rappreżentati, speċjalment f'dak li għandu x'jaqsam mal-evakwazzjoni u r-ripatrijazzjoni ta' ċittadini tal-UE, il-ħruġ ta' dokumenti provvizorji tal-ivvaġġar, u l-appoġġ ta' ċittadini tal-UE li huma vittmi ta' reat jew li gew arrestati.

Is-simplifikazzjoni tal-mobilità u tal-ħajja fl-Ewropa

Għalkemm il-Kummissjoni se tipprova li iċ-ċittadini b'għodod imtejba biex iħarsu saħħithom permezz tal-programm il-ġdid EU4Health, iċ-ċittadini tal-UE diġà jibbenefikaw minn diversi direttivi transfruntiera. Pereżempju, iċ-ċittadini tal-UE għandhom id-dritt li jkollhom aċċess għas-servizzi tal-kura tas-saħħa fi kwalunkwe Stat Membru u li jiġu rimborżati għat-trattament mill-assigurazzjoni fil-pajjiż ta' residenza tagħhom. Għalkemm iċ-ċittadini tal-UE spiss jikkonsultaw servizzi mediċi barra minn pajjiżhom, hemm esperjenza limitata fir-rimborż tal-kura tas-saħħa transfruntiera.

Illustrazzjoni 4 – L-esperjenza u d-diffikultajiet meta tintuża l-iskema ta' rimborż tal-kura tas-saħħa transfruntiera

Sors: Stharrig tal-UE, Konsultazzjoni pubblika dwar id-Drittijiet taċ-Ċittadinanza tal-UE 2020. Nota: Numru ta' osservazzjonijiet: 240

49 minn dawk li wiegħbu (20 %) għexu fi Stat Membru wieħed u f'admu fi Stat Membru ieħor. Għal ftit aktar minn 25 % minnhom, dan ir-riżulta f'tassazzjoni doppja, filwaqt li 39 % kienu eżentati mit-tassazzjoni fil-pajjiż ta' residenza. It-twertiq tal-obbligi tat-taxxa nstab aktar ikkumplikat fil-pajjiż ta' residenza (57 %) milli fil-pajjiż tax-xogħol (38 %). L-uniku risponent li sab l-eżerċizzju kollu kemm hu faċli, indika li kien impjegat konsulent tat-taxxa.

L-impatt tal-pandemija tal-COVID-19

L-impatt tal-COVID-19 huwa mifruq, u r-reazzjonijiet għall-ħarsien tas-saħħa pubblika, flimkien mal-ekonomija kienu rapidi. Fl-istess ħin, l-isfidi għadhom jippersistu. Skont is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni taċ-Ċittadini, "iċ-ċittadini mobbli tal-UE esperjenzaw ostakli bla preċedent b'riżultat tal-pandemija tal-COVID-19 li għaddejjja bħalissa".

Matul il-pandemija tal-COVID-19, 73 biss ta' dawk li wiegħbu kienu residenti fi Stat Membru li mhux il-pajjiż tan-nazzjonalità tagħhom jew ma kinux qed jistennew il-pandemija tal-COVID-19 waqt li kienu qed jivvjaġġaw lejn pajjiż ieħor tal-UE. Madwar 50 minn dawk li wiegħbu ma kellhom l-ebda diffikultà biex jaċċessaw l-informazzjoni f'lingwa li setgħu jifhemu jew dwar il-passi li kellhom jittieħdu jew dwar il-possibbiltà li jivvjaġġaw.

Fir-rigward tal-miżuri meħuda fuq livell nazzjonali biex jirrispondu għall-pandemija tal-COVID-19, kellek diffikultajiet biex taċċessa xi waħda minn dawn li ġejjin waqt li kont fi Stat Membru ieħor tal-UE?	Iva, iltqajt ma' diffikultajiet	Le, ma ltqajt mal-ebda diffikultà	Mhux applikabbli	Ma nafx	Numru ta' tweġibiet
1. Informazzjoni neċessarja f'lingwa li tifhem dwar il-pandemija u l-passi li għandhom jittieħdu	19 %	70 %	10 %	1 %	73
2. Informazzjoni meħtieġa f'lingwa li tifhem dwar is-sitwazzjoni fil-fruntieri fil-pajjiż ta' residenza tiegħek jew il-pajjiż li kont qed tivvjaġġa minnu	29 %	64 %	5 %	1 %	73
3. Sforzi ta' ripatrijazzjoni biex jgħinuk tirritorna d-dar b'mod sikur	12 %	16 %	66 %	5 %	73
4. Dokumenti meħtieġa mill-pajjiż tan-nazzjonalità tiegħek (bħal dokumenti tal-identità mġedda)	16 %	26 %	52 %	5 %	73
5. Dokumenti meħtieġa għall-pajjiż ta' residenza tiegħek (bħal dokumenti ta' residenza jew viżi għal membri tal-familja minn barra mill-UE)	15 %	22 %	56 %	7 %	73
6. Appoġġ speċifiku għall-kura tas-saħħa	18 %	32 %	48 %	3 %	73
7. Appoġġ speċifiku ieħor, bħal servizzi tal-indukrar tat-tfal għal haddiema ewlenin	6 %	15 %	72 %	7 %	72
8. Oħrajn	14 %	9 %	58 %	19 %	43

B' mod ġenerali, 184 (70%) ħassew li kienu infurmati tajjeb dwar is-sitwazzjoni u 176 (67%) setgħu jsibu l-informazzjoni li kellhom bżonn dwar il-pandemija permezz tal-istituzzjonijiet nazzjonali u tal-UE, jew permezz tal-midja. Madankollu, 117 minn dawk li wiegħbu (47%), il-midja ma pprovdietx informazzjoni utli.

Konklużjoni

Iċ-ċittadinanza tal-UE, status ġuridiku uniku, hija waħda mill-aktar kisbiet sinifikanti tal-proġett Ewropew. It-tgawdija prattika tad-drittijiet bejn il-fruntieri, bħad-dritt għall-vot, għall-istudju, għax-xogħol jew għall-għajxien fi Stati Membri oħra tal-UE, taffettwa l-ħajja ta' kuljum tal-Ewropej kollha u l-protezzjoni u l-promozzjoni ta' dawn id-drittijiet hija kruċjali għax-xogħol tal-Kummissjoni. Il-pandemija tal-COVID-19 uriet saħnsitra aktar l-importanza tad-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE.

Din il-konsultazzjoni pprovdiet lill-Kummissjoni b'għarfien siewi fl-isforzi tagħha biex igġib benefiċċji konkreti għaċ-ċittadini tal-UE biex ikunu jistgħu jgawdu d-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE tagħhom b' mod effettiv.